

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petiti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pogled na zadnji deželni zbor štajerski.

(Od deželnega poslanca štajerskega.)

Letošnja doba deželnozbornih sej je bila za štajerske Slovence precej pomenljiva, zato je dobro, če kratko pregledamo zadnje dogodke.

Znano je, kako hudó je lani Gundaker grof Wurmbbrand kot državni poslanec v državnem zboru sumničil in dolžil Slovence veleizdajškega rusofilstva. Že na Dunaji se mu je od slovenske strani primerno odgovorilo, vendar so posebno spodnještajerski Slovenci in njihovi poslanci dobro si to zapisali za ušesa, — kajti grof Wurmbbrand ni samo državni poslanec, on je tudi deželni glavar štajerski — in vrhu tega še cesarski tajni svetovalec. In tako štajerski Slovenci izvajajo prav logično, da tist, kdor se javno v državnem zboru predrzne izgovoriti tako neresnična očitavanja, ne more biti posebno objektivni proti istemu narodu kot njegov deželni glavar, in da on tudi ne more lahko prav poročati in svetovati za ta slovenski narod, ako je vprašan kot cesarski tajni svetovalec. To je dovolj žalosten povod, da bi moral slovenski Štajerec izgubiti vse zaupanje in vso naklonjenost do take osebe.

To pa še ni bilo vse. Spominjati se moramo še jedenkrat na znani žaljivi odgovor, katerega je dal isti grof Gundaker Wurmbbrand županu Št. Peterškemu v Savinjski dolini. Ko je ta na čelu celega občinskega odbora srčno in častno pozdravil deželnega glavarja in vse deželne poslance pri otvorjenju deželne železnice Celje-Velenje dne 27. decembra 1891, odzdravil je grof Wurmbbrand: „naj bi slovensko prebivalstvo manje pilo in več delalo“!! Kaj takega reči slovenskemu, najpridnejšemu in treznemu narodu pri takšni priliki! — Sreča je bila za deželnega glavarja, da dotični župan ni „naše gore list“, kajti vsak drugi župan v zavedni Savinjski dolini bi mu gotovo bil tako izdatno vrnil to razžaljenje, da bi si to grof Wurmbbrand bil za vselej zapomnil. Tako pa sta samo dva slovenska kmetska odbornika, „ker jima je jeza prebudo šla k srcu“ (tako sta sama rekla), obrnila se po vojaški in namah šla proč od deželnega glavarja. Navzočni slovenski poslanci pa so o tem dogodku še le pozneje obveščeni bili.

Iz tega pa izhaja, da mej osebo deželnega

glavarja grofa Wurmbbrand in mej Slovenci na Spodnjem Štajerskem je prtič pretrgan — kar za vselej. Slovenec je vajej spoštovati svoje predstojnike, posebno najvišje, vendar pa to spoštovanje in ta podvržljivost more trajati samo tako dolgo, dokler se dotični visoki dostojanstvenik tudi osebno smatra kot ljudstvu dobrovoljna in pravična ter po družih lastnostih povse vredna oseba. Ako pa niso dušne lastnosti in obnašanje dotičnega dostojanstvenika tako vzvišene, kakor njegovo posvetno dostojanstvo, potem zgine tisto zaupno spoštovanje, in se spreobrne v čisto kaj drugega. Grof Wurmbbrand vsaj za Slovence nikakor ni dokazal, da bi razumel, koliko čednosti in previdnega takta tirja visoka cesarska služba, in bržkone mu je bilo že večkrat žal njegovih, proti Slovincem skazanih napak, in to bolj, nego Slovincem samim.

Slovenski poslanci so iz teh razlogov prišli letos v deželni zbor štajerski še dosti nevoljniji nego prejšnja leta, vedno so, vidóč deželnega glavarja na njegovem stolu v deželni hiši, imeli v spominu, da je ta deželni glavar v preteklem letu dvakrat in na najhujši način žalil naš poštene in patrijotični slovenski narod. Vrhu tega je vse Slovence tudi deželni odbor žalil s tem, ker je dal kakor znano, napise na železniških postajah iz Celja do Velenja napraviti le v nemškem jeziku. Potem je v tiskanem oficijalnem poročilu o lanskem delovanju isti deželni odbor jako obširno in za Slovence bodljivo poročal o pouku nemškega jezika po slovenskih ljudskih šolah in se celo usojal naglašati, da je deželni šolski svet kompetenten smatrati pouk nemščine v teh šolah za obligatni predmet in to vzlic temu, da je c. kr. državno sodišče na Dunaji in na pravilne pritožbe tudi c. kr. naučno ministerstvo na temelji člena XIX. državnih osnovnih zakonov že izreklo nasprotno stališče kot pravo. Tako so naši poslanci teh dokazov „prijateljstva“ in „pravicoljubja“ že imeli več ko dovolj, — a vendar nasprotniki s tem še niso bili zadovoljni. Še je prišel — kakor udarec na že mrtvo telo — predlog grofa Stürgkha, naj bi vlada iz normalnega šolskega zavoda izplačevala nagrade takim učiteljem, kateri se posebno odlikujejo, poučevaje nemščino na slovenskih ljudskih šolah!

Nepoučen človek bi mislil, da je slovenski

narod na Štajerskem že izgubljen in uničen pod tako hudim in brezobzirnim navalom nemške večine v deželnem zboru. Toda slovenski Štajerci in njih poslanci že predolgo stoje v narodnem boju, da ne bi znali odbijati takih naskokov in dostojno zavračati žaljenja in ponižanja svojega preljubljenega naroda! Sprva je pri takozvani železniški debati poslanec dr. Dečko jako možato in dostojno interpeloval dež. glavarja, kako je on mogel predrzniti se, da je ob priliki, ko je bil od vsega slovenskega prebivalstva srčno pozdravljen, temu očital, „naj manj pije, a več dela.“ In ko je imenovan poslanec grofa Wurmbbrand dalje persifiral, „da on ni vojvoda štajerski“, mogel je deželni glavar s svojo slučajno navzočno grofico sprogo zapaziti na obrazu vseh deželnih poslancev in posebno na obrazu nemških poslancev hudoben smehlaj, — kajti tudi nemškimi poslancem na njihovem deželnem glavarju marsikaj ni povšeči, naj manje pa njegovo prusko-junkersko prearistokratsko vedenje. Šaljivi dovtip „gospoda vojvode“ in „gospe vojvodinje“ švigol je po vsej zbornici, — deželni glavar je pa moral s sladko-kislím obrazom molče povziti grenke kapljice ter je zaupno izrekel se, da mu je že davno žal onih preoholih, za Slovence prežaljivih besed.

Glavna bitka pa je bila letos pri šolski debati in sicer je bila tako imenitna, za Slovence tudi tako zmagonosna, kakor menda še nikoli nobena v prejšnjem času. Ostala bode zatoorej za nas pravega zgodovinskega pomena. Marsikatero leto v štajerskem deželnem zboru ni bilo nikake šolske debate. Če pa je kaka bila, vendar so govorili naših poslancev bili sicer možati, a rekel bi, preakademični, preabstraktni. Ko je na primer pri dotični dabeti dne 19. novembra 1890 velezaslužni poslanec župnik dr. Lipold v svojem odličnem, znanstveno dovršenem govoru o materinem jeziku po ljudskih šolah dokazal, kako napačen je vsak nauk v drugem, nego li v materinem jeziku, tedaj je kar začetkom tega govora sédel stari naš neprijatelj dr. vitez Schreiner čisto blizo govornika ter je pri marsikaterem stavku tega govora s čisto pobožnim obrazom mu celo — ploskal. Govoril je tedaj za dr. Lipoldom poslanec dr. Dečko in drugi slovenski poslanci so čakali, da bi vmes prišli odgovori nasprotnikov, ali namah so

LISTEK.

Levstikovi zbrani spisi.

Zvezka I. in II.: Poezije.

(Dalje.)

Stavim, da ni sam Stritar v navedeni grozno lepi pesni ni spoznal več dobrohotnega, dasi rezkega svojega prijatelja.

Ista neodoljiva strast prekipeva v doslej še nenatisnjeni pesni „Sovražnikom“ I. 176:

Razmotril sem početje vaše,
A molčal nésem, ker ne znam;
Zato na me prokletje vaše
I srd, ki ga od vas imam.

Da belo je, vam nésem rekal,
Kar je temno, kot črni vran;
Za rokovniki nésem tekal:
Zató se trn vam zdím strupan.

Jaz nésem popom upogibal
Ni licemerom se krivil;
Poniglavce sem vedno šibal:
Zató vražen sem vedno bil.

Uboštvo, skrb, od vas teptanje
I mraz i glad sem pretrpel
Izgubil zveze vse nekdanje;
Pred jasle vaše nésem šel!

Pred jasli, kder se dolgouha
Redi žival, da rezgeta,
Iz polnega kriči trebuha,
„Kdor tu ne žre, ta dom izda!“

Pe sa ste me imenovali,
Ker biti nésem htél vaš pes,
Od vseh strani ste v me ščuvali,
Vaš Izrael je ščuval ves!

Ves Izrael v rokah z ocepki
Še zdaj na me srdit reži
Prvaki vsi i njih pilepki
Za grmi, v jarkih, za plotmi.

A vender glave ne uklanjám
Ter vam ne bodem je nikdar,
I brez bojazni še oznanjam:
Ti slepec si, a ti slepar.

Pripisan je tej pesni datum; na Dunaji, dne 6. novembra 1870. Res, da so te izjave ostre, a pomisliti tudi treba, kaj jih je izvalo. Prišlo je bilo tako daleč, da so Levstika dolžili, da je „Pavliha“, humoristiški list, ki ga je izdajal on na Dunaji

1870. l. in ki je obljubil v svojem programu, da bode šibal

„Nemškutarje in narodnjake,
Če bodo delali napake“

— od vlade podkupljen. Nato „Pavliha“ takoj po prvem četrtletju umolkne, „ker lagati neče, a resnice govoriti ne sme“.

Kolika razlika mej navedenima „z žolčem in in srčno krvjo“ zloženima pesnima ali bolje odama in humoristiški satiriško „Čitalnico“. Ker le-ta do sedaj še ni bila natisnjena, dasi je ob svojem času (zložena je l. 1866.) romala na tiskanih listkih od rok do rok, naj jo tu navedemo celo.

Čitalnica.

Narodna pesen.

Stoji stoji čitalnica,
Čitalnica, zbiralnica.

V čitalnici sta sobi dve,
Oj sobi dve, pri tléh obe.

Dovolj je miz pripravljenih,
Po sobah razpostavljenih.

Okrogle so i na voglé,
Ob mizah stoli se vrsté.

Pa stoli vsi pleteni so,
Naslóni zakrivljeni so.

ti predlagali in sklenili „konec dobate“, in porogljiva daljna govora dr. Starkela in dr. viteza Schreinerja sta morala takrat ostati nezavrjena, in zlasti je tačas dr. vitez Schreiner po stari svoji navadi zasukal besede naših govornikov, zvito raztolmačil pomen šolskih zakonov in govoril o državnem interesu ter o praktičnosti in koristi nemškega pouka itd. (Konec prib.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 22. aprila.

Državni zbor.

Posamezni časopisi naznanjajo, da bode državni zbor zboroval še do srede meseca junija, kar pa ni verjetno, kajti določeno je, da se bodo člani delegacije udeležili na dan 8. junija določenega jubileja kronanja kralja. Razen že večkrat imenovanih predlog, katere bode rešiti državnemu zboru do tiste dobe, namerava vlada predložiti še nekatere načrte za zgradbo raznih železnic, namreč predlogo o državnem predjumu za zgradbo Murodolske železnice in predlogo o zgradbi železnice Janjici-Jajce in Janjici-Travnik-Bugojno v Bosni; ta železnica se bode zgradila na državne troške. Ako bode te predloge rešiti, potem ne bode mogoče končno dognati predloge o davčni reformi in o valuti, tako vsaj trdi „Vaterland“.

Mladočeški volilski shodi.

Posl. Špindler, jeden najbolj nadarjenih mladočeških poslancev, poročal je začetkom tega tedna na volilskem shodu v Melniku o svojem državnozbornem delovanju. Naglašal je, da je zahvaliti vztrajnost in odločnost mladočeške delegacije, da je postalo „češko vprašanje“ pereče. Državno pravo še ni obveljalo, a tudi trikrat močnejša stranka bi ne bila tega dosegla. Vrh tega pa državni zbor niti nima pravice ukreniti kaj glede državnega prava, ker se to tiče samo kralja in naroda češkega. Mladočeške stranke veljava je vsaj toliko vredna, kakor je bila vredna veljava Staročehov. Mladočeški poslanci nadaljevali bodo začetno delo. Češko vprašanje je sedaj glavna točka avstrijske politike, a češkim poslancem je skrbeti, da se ne bode nikdar več postavilo raz dneveni red.

Vojaško pravosodje.

Leto za letom tirjajo člani obeh delegacij, naj se že uredi vojaško pravosodje, da bode vsaj deloma v soglasji z modernim civilnim pravom. Pristojni krogi niso hoteli doslej ničesar o tem slišati, sedaj pa se čuje, da je izdelan že načrt, katerega mislita pravosodna ministra Szilagy in Schönborn predložiti delegacijam, ako — bodo vojaška oblastva se izrekla zanj ugodno. Ogerski deželnoobrambeni minister baron Fejervary je bajje tako unet za novi načrt, kakor se mu protivita vojni in avstrijski deželnoobrambeni minister.

Srbska cerkvena avtonomija.

Cerkveni kongres srbski volil je v zadnjem zasedanju poseben odsek v namen, da izdela načrt za reorganizacijo srbske cerkvene avtonomije. Odsek je izdelal primeren načrt, s katerim pa niso vsi pristojni faktorji zadovoljni. Patrijarh Branković je v sprejel člane tega odseka v posebni avdijenciji ter jim razložil svoje nazore o bodoči organizaciji. Patrijarh želi, da bi bila v vsaki cerkveni občini župnik in še kak duhovnik ob enem predsednika ter se menjala v predsedovanju. Konzistoriju bi bilo odvzeti vse administrativne reči, a sestaviti bi ga bilo samo iz duhovnikov. Glede župnikov izrekel se je patrijarh zato, da je voli občina kakor doslej, dekane pa, ker so organi cerkvene uprave, naj imenuje patrijarh, pri čemer ni vezan na dosedanji običaj, da mora biti dekan tisti duhovnik, ki služi

na izvestnem mestu, kjer je bil od nekdaj sedež dekanov. Imenovanje kapelanov ostani tudi še v bodoče popolno v oblasti cerkvene uprave. — Ta načrt patrijarha je v popolnem nasprotju z načrtom odeskovim in prav to je usrok, da vlada še ni sklicala kongresa, ker bi rada pomagala patrijarhu do večjega upliva, kakor ga ima sedaj, ko je vsa oblast v rokah sinode.

Vnanje države.

Italijanska ministerska kriza

tudi danes še ni rešena; kandidatura Genale in Cadolini je že pokopana, gledé generala Ricottija pa so mnenja različna. Ako prevzame vojno ministerstvo, privolil bi, da se prihrani pri vojnem budgetu kar naj več mogoče in sicer na ta način, da se popolni in dovrši sistem začasnega odpusta vojakov. Vojni budget italijanski ni nič prevelik; sedaj se je izračunalo, da znašajo redni troški za vojsko samo 203 milijonov lir, kajti iz ordinarija, kateri iznaša 247 milijonov, odbiti je marsikatero svote, ki se ne porabljajo v vojaške namene, marveč za karabinijerje, za upravo afriške kolonije itd. Vzlic temu pa se ministerstvo ni moglo zjediniti, da bi bilo začelo štediti pri upravi.

Volitve na Grškem.

Vse grške stranke se močno trudijo, da bi pri bližajočih se volitvah v narodno zbornico dobile večino, oziroma kolikor toliko močno zaslonbo. Stranka Trikupisova postavila je že svoje kandidate in agituje zanje neutrudno. Dosedaj bilo je v narodni zbornici samo 30 poslancev te frakcije, a sedaj se utegne to število pomnožiti vsaj na 90, vsled česar pa Trikupis še vedno ne bode dobil toli zaželene večine. — Opuščeni Delyannis dela bolj na tajnem, zakaj v svesti si je, da so te volitve prav za prav boj mej kraljem in njim. Bodi končni izid volitev že kakršen koli, Delyannisova stranka ostala bode tudi v najhujšem slučaju velevažen faktor, s katerim bode računati. Tudi vlada je že postavila v nekaterih krajih svoje kandidate, bode li ž njimi prodrla, na to je nemogoče odgovoriti. Brez nobene dvojbe pa je, da se bode po volitvah vlada korenito spremenila.

Prvi majnik

plaši zlasti francosko vlado, ker se socijalistiške in anarhističke stranke močno pripravljajo za večje demonstracije. Minister notranjih reči sklical je vse prefekte v Pariz, da jim ustno naroči, kako postopati z demonstranti. Sosebno jim je naročil, naj pazijo, da ne bode nikakih posebnih demonstracij. Ako bi preventivna sredstva ne zadoščala, da se ohrani mir, potem je smeti brez odlašanja poklicati na pomoč vojaške sile. Za ta slučaj se morajo civilni oblastveniki natančno dogovoriti z vojaškimi poveljniki. Na vsak način pa je delovati na to, da se zaprežijo izgredi in demonstracije, ne da bi bilo treba uporabiti orožja. — Razen ustne informacije dal je minister vsem prefektom še posebno pismeno navodilo.

Dopisi.

Z Bleda 20. aprila. [Izv. dop.] (Občinske reči.) Skoro bodo pretekli trije meseci, odkar smo imeli občinske volitve, a župana le še nimamo. Znano je, da je Mallnerjeva stranka uročila pritožbo zoper volitev, ki je bila po njenem mnenju nepravilna. In vendar je g. okrajni glavar Radovljiški sam bil kot vladni komisar voditelj občinske volitve in se je na dan volitve sam izrazil: „Sedaj bi pa hotel poznati onega, ki bi se pritožil!“ Mallnerjeva stranka pa je in bode vedno propala, ker je kmetskemu stanu neprijazna in ne uživa njegovega zaupanja, ona se je torej zastonj pritožila. Čudno je, da so gosp. okrajni glavar in gospoda

župnika z Bleda in z Bohinjske Bele, katerim morajo vendar znane biti velike nepravilnosti Mallnerjeve, (da rabimo rahel izraz), temu možu toliko naklonjeni. Mi občani pa smo natančno preverjeni, da g. Mallner nikakor ne zna v občini dobro gospodariti in mu nečemo nadalje delati tlake. Sedanje občinske razmere so prav žalostne, ker začasni namestnik županov, Janez Dolar iz Želeč ima le ime, voditelj županstvu pa je še vedno Janez Mallner ter se vrše občinska opravila po njegovem svetu. Njegova desna roka je še vedno kot občinski tajnik znani bivši Gorjanski poštar Janez Žumer, o katerem bi Vam lahko marsikaj povedal. Njemu je dobro znano, kako ga ljudstvo „spoštuje“ in vendar hodi še vedno v našo občino. In ta mož je glavni agitator za Mallnerjevo stranko! Take razmere so res žalostne za Blejski kraj in srčno je želeli, da bi bil že skoraj konec teh homatij.

Domače stvari.

— (Mestne volitve Ljubljanske.) Ker se je bil gosp. profesor in vodja Tomo Zupan, kakor smo poročali, odpovedal kandidaturi za občinski svet, sprejel je na mestu njega od „Slovenskega društva“ kandidaturu gosp. gimnazijski ravnatelj in šolski nadzornik Andrej Senekovič. To kandidaturu bodo z veseljem na znanje vzeli volilci II. razreda, kakor jo tudi radostno pozdravljamo mi.

— (Pameten sklep po hudih nesposobnostih.) Za bližnje mestne volitve Ljubljanske ljudje, ki se zbirajo okolo „Katoliškega političnega društva“ v Ljubljani, dolgo časa niso vedeli, kaj bi počeli. Hodili so kakor mačke okolo vrele kaše. Na velikonočni ponedeljek sklicalo je društvo „volilce“ na shod, pri katerem naj bi se bilo kaj ukrenilo. Ukrenilo se pa nič ni in ne vé se, ali je udeležnikom glave zmešal govor dra. Gregoriča, ali pa „die schärfste Tonart“, katero je zastopal Jože Regalli, da niso prišli do nobenega sklepa. Sinoč pa so se zopet zbrali v rokodelskem domu, da bi vendar enkrat zvedeli, kaj hočejo. Tu je bil grom in tresk. Vse je bilo strašno „nasajeno“ in po mestu je razširjena govorica, da takó „krvavega“ shoda v Ljubljani še ni bilo. Predsedoval mu je državni poslanec g. Povše in generalni „govorniki“ so bili gg. Kalan, Regalli, Sturm pa dr. Šusteršič. Gosp. kapelan Kalan je v imenu odbora „Katol. političnega društva“ predlagal, naj se bi „konservativni“ volilci letos popolnem odtegnili volitvam v občinski svet. Utemeljeval je ta predlog z neosnovanimi razlogi, a vendar še nekamo dostojno. Zdaj pa se dvigne Jože Regalli od Sv. Petra ceste. On je strašno jezen, da se mora udati gosp. Kalana predlogu. To ni zanj, on bi rad „agitiral“ (že ve, zakaj) in bi še rajši kandidat bil. Slišal pa je iz ust g. Kalana, da je „rotovž“ proti „konservativcem“ in da zato ne kaže hoditi k volitvam. Regalli se torej spravi nad „rotovž“ in bobni proti „češkim inženirjem“, proti magistratnim slugam in drugim nedolžnim ljudem. Vsaka druga beseda je „baraba“ in konečna beseda je tudi „baraba“. Nobenega mej udeležnikov ne ženira ta „ton“ in tudi ne navzočih duhovnikov, kateri vendar hočejo spadata mej izobražene ljudi. Zato udari v Regallijevo struno takoj neki Sturm. On se spusti sploh zoper

Sem shaja se le domač svet,
Možje i tudi ženski cvet.

Za lepe mize sedajo,
Jedó, pijó, beséd'vajo.

Možáki modro govoré,
Kako Slovenci se budé.

Pa da minil je strašni čas,
Ko so ponemčevali nas.

Kar slišati je besedi,
Slovenski vsaka se glasi.

V čitalnici sta sobi dve,
Pri tléh obe, tesné obe.

Iz prve v drugo pot drži,
Iz druge v prvo poti ni.

Saj v prvej le je národ próst,
I v drugej sama visokóst.

Oj visokost prvaških glav,
Težkih od národnih težav.

Široko vrata se odpró,
Ko se prvaki prikažó.

Možje, prvaki národní,
Čestí velike lákomni.

Za njimi národní plevél,
Ki se peté je njih prijél.

Po prvej sobi se do tál,
Priklánja národna druhal.

To se prvakom dobro zdí,
Na smeh se nekaj vsak drží.

Le Oče tako zvit so ptič,
Da ne drže na smeh se nič.

Kaj v smeh se ne drže oni,
To pač vedó najbolj sami.

Pa za prvakom gre prvak
Iz prve sobe v drugo vsak.

Tam vsi za mizo sedajo,
Na jedni list poglédajo.

Krčmar stóji molčé od zad,
Poslušá, kaj bi kteri rad.

Potem vesel od njih zleti,
Za jed, pijačo jim skrbí.

Prvaki modri se gosté,
O svojeji slavi govor.

Ko še jedó, ko še pijó,
Krčmarja k njim nogé nesó.

Iz prve sobe priskakljá,
V očeh veselje mu igrá.

Na mizo dene jim „Trigláv“,
Ta národní nepridipráv.

Prijazno vsi ozró se nánj,
Prvak je vsak zaljubljen vánj.

Kdor zánj bori junáški se,
On zóve mož prvaški se.

Zato smejó se mu sladkó,
Pa spet jedó, pa spet pijó.

Le Oče tako zvit so ptič,
Da lic ne spremenijo nič.

Zakaj se ne smejó oni,
To pač vedó najbolj sami.

Ko se „Triglava“ načesté,
Krčmarja spet nesó nogé.

Iz prve sobe priskakljá,
Veselje spet v očeh igrá.

Visoko v roci list drží,
Pa ga na mizo položí.

Ta list je slavno spoštovan,
„Novičice“ imenovan.

Prvaki se priklanjajo,
„Novicam“ hrup zaganjajo.

Možje mladi in sivih las
Bogá vsi hvalijo na glas,

Za dušni kruh noviških rók,
Ki lašnim se delí okrog.

Čeže z nepopisnimi zabavljicami. Gosp. komisar pozove predsednika, naj ne dopušta takega govorenja in naj ima pred očmi, da je to volilski shod. Predsednik stori svojo dolžnost in g. Kalan teče k Sturmu, naj ne govori tako, potem pa k gosp. komisarju opravičiti Sturma, češ, vinjen je. Še so ostali vsi vkupe, tudi izobraženci. Zato se zdaj oglasi juris dr. Šusteršič. On prekosi Regalija in Sturma. Meče okolo sebe z „barabami“, ki se slišijo vun na cesto. On tudi pride po viharjem zboru do zaključka, da pri tem „rotovži“ ni nič s „konservativnimi“ glasovi in, ko tako izgovori, sede na svoj stol. Po tem gromu in tresku se je vender zjasnilo in sklenilo se je, pa le z večino glasov, da se „konservativci“ letos ne udeležijo mestnih volitev. Jutri menda pa bode „Slovenec“ priobčil slovesno izjavo o tem in priobčil tudi „razloge“ za to; ti „razlogi“ pa bodo smodnik od sinočnjega, po Regalli-Sturm-dr. Šusteršiču posmojenega smodnika, a mej vrstami se bode čitalo za vsakogar previdno: „kiselo grozdje“. Sinočni shod „Katol. polit. društva“ pa ostane eksemplaričen, kajti sami „konservativci“ govoré po mestu, da takih „surovosti“ ni še bilo na nikakem Ljubljanskem shodu.

— (Poslancu g. Spinčiču) izrazili so bosanski Hrvatje iz Bugojna brzogovornim potom svoje spoštovanje in svojo udanost, slaveč ga kot „uzorodoljuba“. — Zadnja „Edinost“ poroča iz popolnem verodostojnega vira: „Na Goriškem ženskem učiteljski je bil odpuščen profesor Spinčič — ker je agitoval; na istem zavodu bode kot profesor imenovan znani katehet Casteliz prav za to, ker je — agitoval za vladnega kandidata.“

— (Jutrajsnji pevski večer) zbora „Glasbene Matice“ otvori se ob 8. uri na večer; k mnogobrojni udeležbi vabi vse prijatelje petja odbor pevskega zbora.

— (Odbor kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“) tem potem še jedenkrat vabi vse p. n. gospode člane, kakor tudi bivše društvenike, da se v nedeljo dne 24. t. m. gotovo udeležijo društvenega slikanja. Zbirališče je v društveni dvorani ob 1/2 2 uri popoldne. Po slikanju bode prvi društveni izlet v Medvode. Pri neugodnem vremenu preloži se slikanje in izlet na prihodnjo nedeljo.

— (Novo društvo.) Pravila slovenskega ferijalnega društva „Sava“ v Ljubljani je deželna vlada potrdila.

— (Slavnost odkritja spomenika Radeckemu.) Ljubljansko veteransko društvo poslalo bode deputacijo 70 članov z zastavo k slavnosti, ki se bode vršila v nedeljo na Dunaji. Deputacijo, ki se odpelje danes, vodil bode g. Mihalič. Mej člani te deputacije je več bojevnikov iz leta 1848 in 49, ki so se udeležili slavnih bitk pri Santi Lucii, Custozzi in Novari pod poveljništvom Radeckega. Ostali člani prirede v nedeljo patriotično slavnost. Po slovesni maši podali se bodo na Kongresni trg ter položili venec pri kipu Radeckega.

— (Carinski ažio) določil se je za mesec maj na 18 1/2 % za vse take slučaje, ko se plačujejo carinske pristojbine v srebru namestu v zlatu.

— (Vreme.) Iz raznih krajev se poroča, da je zadnje dni snežilo prav izdatno. Temperatura je

v sled tega postala prav zimska. Vender pa je v nižavi solnce že povsod odpravilo novopadli sneg skoro popolnoma.

— (Izseljevanje.) Iz Dolenjega Logatca se nam piše: V Ameriko odpotovalo je 18. t. m. petero oseb iz Dolenjega Logatca. Kar trumoma pripravljajo se tudi drugi na pot, večinoma pa taki, ki dobé doto ter jo gredo zapravljat na ono stran oceana, ker menda tu pri nas ne morejo živeti z denarjem. Te dni poslal je že tri leta v Ameriki bivač Slovenec svojemu prijatelju pismo, v kojem mu razlaga, da se tamkaj ne pobira denar kar po cesti, nego da se za vsak krajcar mora trdo delati, še bolj ko v stari domovini. To je vsekakor verjetno, kajti tamkajšnji delodajalci sigurno ne „šparaajo“ Evropejcev, nego jim izsesajo vso moč, kolikor se je le izsesati dá. — lo. —

— (Občinska volitev v Kamnigoric.) Pri zadnji volitvi novega občinskega odbora v Kamnigoric bil je voljen g. Adolf Kapus županom, gg. Mihael Pesjak, Jožef Svetina in Anton Tomaževič, vsi trije iz Kamnegorice, pa občinskimi svetniki.

— (Jama v Divači.) Dne 15. maja odprla se bode s primerno slavnostjo podzemna jama v Divači, ki je znana zaradi svoje čarobne lepote in privabi vsako leto mnogo tujcev.

— (Tretje porotno zasedanje v Celji) se bode pričelo dne 16. maja in so že izžrebani porotniki.

— (Kmetijska družba za Štajersko) ima 63 podružnic in 3492 udov. Na slovenskem Štajerji je 18 podružnic in 795 udov. Največ udov šteje v srednjem delu dežele od Gradca doli proti jugu namreč 1463, manj pa na gorenjem, kjer jih je 1137.

— (Proč z žganjem.) S Ptujkega polja dobiva „Sl. Gospodar“ veselo in vse hvale vredno novico, da kmetijski ljudje odbijajo žganje ter se po krčmah toči le dvojna pijača, namreč vino in jabolčnik. Naj bi se to povsod posnemalo in naj bi se ljudstvo povsod privadilo te pijače, kjer si dragega vina kupiti ne more. Z umnim sadjarstvom in pridelovanjem sadnega mošta dal se bode prihraniti marsikak goldinarček in odpraviti pogubno žganje.

— (Z Brega pri Ptui) se nam piše: Dne 16. t. m. umrl je tukaj Aleksander Pogačnik v 42. letu dobe svoje. Ta mož je prehodil veliko sveta; potoval je peš po Avstriji, Nemčiji, Franciji in Španiji ter z Gibraltarja gledal afriško obrežje. Pokojnik je bil po svojem poklicu pekovski pomočnik in kot takšen delal tudi 17 let v Parizu, kjer je bil l. 1871 za časa komune v smrtni nevarnosti.

— (Lloydova vožnja mej Trstom in Bombayem.) Krasni Lloydov parobrod „Imperator“ priplul je pred prazniki iz Bombaya v Trst in potreboval za vožnjo samo 14 1/2 dneva, torej skoraj tri dni manj, nego se potrebuje običajno. Imel je 78 potnikov v prvih dveh razredih, in to je dokaz, da se potujoče občinstvo rado poslužuje Lloydovih parobrodov. Posebno „Imperator“ ima vse udobnosti, katerih si človek le more želeči.

— (Prevroča ljubezen.) Ko je v sredo popoldne priplul parobrod „Risano“ iz Pulja v Trst, skočila je 19letna hišina kapitana M. Ana

Magheti s krova v morje. Izvlekli so jo še živo in odvedli v bolnico. Mlada, zala deklica hotela je baje ohladiti v morskih valovih svojo prevročo a nesrečno ljubezen.

— (Z Reke) se poroča, da je valed obilega snega na Krasu večerni brzovlak imel zamudo 40 minut. Učka gora je vsa pokrita s snegom. v Opatiji in v Reki dežuje in se je temperatura izdatno znižala.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 21. aprila. Generalni svet avstro-ogerske banke odobril je poročilo odseka, ki obravnava z obema finančnima ministroma.

Beligrad 21. aprila. Kot naslednika Giersovega imenujejo zasobna poročila iz Peterburga njegovega sedanjega pomočnika Šiškina, ki je bil prej v Belemgradu generalni konzul.

Carigrad 21. aprila. Kušelev odpotoval je včeraj zvečer v Sofijo.

Rim 21. aprila. Ministerski svet sklenil, da ostanejo vsi ministri izvzemši finančnega ministra. Hranilo se bode posebno pri vojaških stroških za kolonije.

Rim 21. aprila. Kardinal Oreglia bil oproščen, Amalfitano obsojen, da plača stroške pravde.

Madrid 21. aprila. Nemški in italijanski pooblaščenca došli bodo v kratkem, da se udeležijo carinskih posvetovanj.

Novi York 21. aprila. „Herald“ javlja, da so bile v Venezueli krvave bitke mej vladnimi četami in ustaši. Vladine čete bile so tepene. Ustaši pomikajo se proti Puerto Cabello.

Pariz 22. aprila. Po poročilih listov zasedli so Dahomiti Porto novo.

Rim 22. aprila. „Popolo Romano“ javlja: Ministerski svet je sklenil, da pokrije deficit s prihranki 15 milijonov uštevši okrajno upravo; 15 milijonov pa z davki, uštevši režijo za užigalice. Izredni vojaški stroški pokrili bi se z drugimi prihranki pri vojnem budgetu s tem, da se omeji okupacija v Afriki samo na Masavo.

Razne vesti.

* (Nova parobrodsko družba.) Istrska in dalmatinska parobrodsko družbi se bodeta v kratkem združili. Govori se, da bode tudi avstrijski Lloyd novi družbi pristopil kot tihi družnik in bode dal na razpolaganje štiri velike elegantne parobrode, ki bodo vozili iz Trsta in Reke v Dalmacijo in nazaj.

* (Literarna ustanova.) Ogerski poslanec sklenil je napraviti ustanovo, ki bode zares veličanska. Odločil je v to svrhu glavnic 150.000 gld. in lepo letovišče v okolici Budimpešte. Užival bode obrestni glavnice in stanovanje najboljši mej živimi pripovedniki pisatelji ogerskimi in sicer za vse življenje. Razsojevala bode posebna jury, v kateri bodeta dva člana akademije, po dva člana Kisfaludyjeve in Petöfyjeve družbe in dva znamenita časnikarja. Navdajala je ustanovitelja ideja, da najboljši pripovedovalec naj se lahko brez skrbi posveti muzam s zagotovljenim letnim dohodkom blizu 7000 gld.

* (Ministri in časnikarji.) Bivši minister javnih zgradb v ministerstvu Freycinetovem g. Ives Gyot, ki je bil prej časnikar, vrnil se je zdaj, ko je samo navaden poslanec, zopet k časnikarstvu in je prevzel kot glavni urednik lista „Siècle“ vodstvo tega časopisa. Jednako storili so pred njim že mnogi drugi ministri tretje republike, n. pr. gg. Ferry, Goblet in Spuller, ki so zdaj glavni uredniki raznih republikanskih časnikov.

* (Govori angleških parlamentarcev.) Najboljše merilo za ugled in za veljavo angleških državnikov so časopisi, kateri priobčujejo govore odličnih parlamentarcev. Doslovno se priobčujejo govori Gladstone-a, Salisbury-ja, Balfour-ja in Chamberlaina. Le ob izrednih prilikah doslovno sicer pa navadno skrajšani v jeden predelek prihajajo v javnost govori vojvode Devonshire-a (marki Hartington), lorda Roseberry-ja, Johna Morleya, Harcourta in Goschena. Jeden predelek določen je za govore lorda Randolpha Churchilla, sir H. James-a in sir M. Hicks-Beach-a. Vsi drugi govorniki morajo biti zadovoljni s polovico predelka, nekateri pa še z manjšim prostorom. Gladstone je jedini, kateremu se govori nidkar ne okrajšajo, naj bodo še tako dolgi. Govori Salisburyjevi so navadno kratki, slog njegov pa jedrnat in pravilen. Vsaj jedna „strahovita indiskrecija“ je v vsakem njegovem govoru. To isto velja tudi v Chamberlainovih govorih, kateri so občinstvu zelo všeč, ker je v njih mnogo lepih mislij in zbadljivih dovtipov. Balfourjevi govori se priobčujejo bolj zaradi visokega dostojanstva govornikovega, nego zaradi njih vsebine.

Le modri Oče, zviti ptič,
Boga ne hvalijo prav nič.

Kaj ga ne hvalijo oni,
To pač najbolj vedó sami.

Ko se poda „Novicam“ čast,
Pa spet jedó prvaki v slast.

Prvaki v slast pijó, jedé,
Krčmarja k njim nesó nogé.

Zdaj več iz sobe ne skakljá,
Veselo več mu ne igrá.

Ponižno leze ves potrť,
Prinese časnik jim zaprt.

Tam pred veljaki obstojí,
Pohleven pravi, govori:

„Oh, v prvej sobi je nekdó
Ukazal, rekel mi takó:

„Od kod prišla je taka zmes?
Al' se mi sanja al' je res?

Vsi časniki slavijo se,
Zakaj pa še „Slovenec“ ne?

On vrli narodni junak,
Pozabljen sam je, siromak!

S te míze ga poberi zdáj,
Prvakom narodnim ga dáj;

Naj hvalo, čast mu zaženo,
Naj mu na zdravje napijó!“

Ker sem jaz tukaj le krčmar,
Storiti moram vsako stvar.

Zato ta list podajem vam,
Slovenskim slavnim vojvodam,

Le tega prosim i želim,
Da milosti ne izgubim.

Naj več ne bodem jutri živ,
Če té nesreče jaz sem kriv!“

Krčmar še izgovoril néj,
Uže se vname dirindéj.

Prvaki si pomigajo,
V očeh jim iskre švigajo.

Na mizo žlice položé,
Od jeze nič več ne jedé.

Več ne jedó, več ne pijó,
„Slovenca“ gledajo grdó.

Še Oče, tako zviti ptič,
Ne morejo več jesti nič.

Zakaj „Slovenec“ jih boli,
To pač vedó najbolj sami.

(Dalje prib.)

